Κ. Κ. Καρρίας
Δημόρου-Βουμπάνη-Γιάν Φρίζ
33

ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ - ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ 1942
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 44 - 45

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ: ΝΟΕΜΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1947
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΟΔΟΣ ΦΑΒΙΕΡΟΥ 7

ΤΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Ν. ΚΡΙΕΖΩΤΗ

Τὸ πρωῖ τῆς 4ης Αὐγούστου 1847, ἔφθασαν, εἰς τὴν Χαλκίδα, ἐνισχύσεις τῶν κυβερνητικῶν στρατευμάτων, ἀπὸ ξηρᾶς, ἐνῶ ταὐτοχρόνως κατέπλευσαν, ἐκεῖ, δύο κυβερνητικὰ πλοῖα, ὁ «Ὄθων» καὶ ἡ «Ἀμαλία».

Σημειωτέον ὅτι, μὲ τὰς κυβερνητικὰς ἐνισχύσεις ἔφτασε, ταὐτοχρόνως, ἐξ Ἀθηνῶν διὰ θαλάσσης καὶ πυροβολικόν, τοῦ ὁποίου ἡγεῖτο ὁ νεαρός, τότε, Ἀθηναῖος ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ Σπυρίδων Σκουζές.

Ὁ Κριεζώτης, μὲ τοὺς ἐπαναστάτας, κατεῖχεν ὅλας τὰς ὀχυρὰς θέσεις τοῦ Κοπανᾶ, ὅταν δὲ κατὰ τὸ πρωῖ τῆς 6ης Αὐγούστου 1847, ἀνεμέτρησε δι' ἐπιθεωρήσεως τὰς δυνάμεις του εὑρῆκεν ὅτι οἱ ὁπλόφοροι του ἀνήρχοντο εἰς 2.600 περίπου, ἐκτὸς τῶν δύο σωμάτων, τοῦ Ξηροχωρίου καὶ τῆς Καρύστου ποὺ ἀπετελοῦντο ἐν συνόλῳ ἐκ 1.200 ἐνόπλων ἀνδρῶν.

Ὁ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ Βασιλέως ὑποστρατήγου Γρίβα Γαρδικιώτη κυβερνητικὸς στρατὸς ἀπετελεῖτο ἐξ 700 περίπου ἀνδρῶν μόνον.

Ὅταν ἐγνώσθη εἰς τὴν Χαλκίδα ἡ ἀνισότης αὐτῆ τῶν ἀντιπάλων δυνάμεων, μέγας πανικὸς ἐπεκράτησε εἰς τὴν πόλιν. Πράγματι ὁ Κριεζώτης εἶχεν ἀποφασίσει νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Χαλκίδος, κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 6ης Αὐγούστου 1847. Κατευχαριστημένος, ἔτσι, ὁ ἐπαναστάτης στρατηγὸς περιεφέρετο εἰς τὸ στρατόπεδόν του ἀπροφύλαχτα κατὰ τὰς ὥρας ποὺ τὸ πυροβολικόν, ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τοῦ «Ὄθωνος» ἔβαλλεν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, κατὰ τῶν θέσεων τοῦ στρατοπέδου του.

Ἐνῷ, λοιπόν, ὁ Κριεζώτης ἦτο σχεδὸν κύριος τῆς καταστάσεως λόγῳ τῶν ὑπερτέρων δυνάμεών του καὶ ἐπερίμενε τὴν κατάλληλον ὥραν τῆς εἰσβολῆς εἰς τὴν πόλιν τῆς Χαλκίδος, μία κανονιά, ἀπὸ τὸν «Ὄθωνα», τὸν πέτυχε στὸ ἀριστερὸ χέρι, μὲ τὸ ὁποῖον κρατοῦσεν, ἐκείνην τὴν ὥρα, τὸ σπαθί του.

Οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν ὀπαδοί του, τότε, ἐσάστισαν. Τὸ σπαθὶ τοῦ στρατηγοῦ ἔπεσε στὸ ἔδαφος καὶ τὸ χέρι του ἔμεινε κρεμασμένο, παράλυτο, ἐνῷ ἡ αἱμορραγία ἤρχισεν ἀκατάσχετη.

—Κόφτε το μ' ἕνα μαχαῖρι, φώναξε μὲ ψυχραιμία ὁ Κριεζώτης.

—Κανείς, ὅμως, ἀπὸ τοὺς τριγύρω του, δὲν τολμοῦσε νὰ κάμῃ τέτοιο πρᾶγμα.

—Κόφτε το! ξαναφώναξεν αὐτός.

Ἀκίνητοι ὅλοι, ἄλαλοι ἀπὸ τὴν τρομάρα, δὲν τολμοῦσαν.

Ὁ Κριεζώτης, τότε, σκύβει, πιάνει ὁ ἴδιος τὸ σπαθὶ καὶ κόβει, μὲ καταπληκτικὴ ἀπάθεια, τὸ κρεμασμένο χέρι του!

***

Ἐνῷ, λοιπόν, οἱ σφαῖρες ἔπεφταν σὰν βροχή, ὁ Κριεζώτης εἶδεν ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀκτὴ ἕνα ψαροκάϊκο ποὺ εἶχεν κατράμι.

Διέταξε, τότε, γοργὰ νὰ βράσουν κατράμι. Καὶ κατόπιν, συνέβη κάτι τὸ καταπληκτικό: Ὁ ἴδιος ὁ στρατηγός, χωρὶς νὰ λυγίσῃ καθόλου ἡ ματιά του, εἶπε καὶ φέρανε κοντά του τὸ κατράμι. Ἔπειτα, σήκωσε τὸ κομμένο καλάμι τοῦ χεριοῦ του κ' ἔχωσε τὴν πληγὴ μέσα στὸ κατράμι, χωρὶς νὰ σαλεύσῃ καθόλου ἡ μορφή του.

Οἱ ὀπαδοί του, τότε, σιγὰ-σιγά, κατεπτοημένοι, διελύθησαν. Ὁ Κριεζώτης κατέφυγε πρὸς τὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆ Εὐβοίας καὶ ἀπ' ἐκεῖ κατέφυγε στὴν Σμύρνη, ποὺ σὲ λίγο καιρό, ἀπέθανεν ἐξόριστος.

Δ. Γατόπουλος

ΔΙΑΒΑΤΑΡΙΚΑ

ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΤΟ ΠΡΩΤΟ

Πῆρα προχτὲς τὸ πρῶτο του γράμμα, μετὰ ἕνα σκεδὸν χρόνο. Τὸν εἶχα μακαρίσει. Πάει, λέω, μέσα στὴν πολυθόρυβη Λόντρα, μέσα στὴν καινούργια ζωή του, ξέχασε τὸ πᾶν! ... Μά, τί νὰ θυμηθεῖ ἀπ' τὴ μιζέρια τῆς φτωχοῦλας μας Πατρίδας; Τὸν εἶχε ξεσηκώσει ἡ κόρη του... Ἀλλ' ἂς διαβάσουμε μαζὶ τὸ γράμμα του:

Ἀγαπημένε μου φίλε:

Μύριες συγγνῶμες π' ἄργησα τόσον καιρὸ νὰ σοῦ γράψω. Δὲ σὲ ξέχασα. Μῆτε μιὰ στιγμοῦλα. Μόνο ποὺ προσπάθησα τόσον καιρὸ νὰ προσαρμοστῶ στὴν καινούργια ζωή μου... Τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε!... Λαχταρῶ τὸ ταβλάκι μας, κεῖ δὰ στὴ γωνίτσα τοῦ καφενὲ τοῦ κὺρ - Φίλιππα, τὸ οὐζάκι μας στὸ χοντρὸ κωνικὸ ποτηράκι τ' ἄπλυτο, τὸ γαριασμένο, τὸ τσιγκρισμένο στὰ χείλια ...

Ἔπειτα, τὸ κατοσταράκι μὲ τὸ «νέκταρ» στὴν ταβερνίτσα τοῦ Μήτσου —καλή του ὥρα! ... — μὲ τὶς φρεσκότατες μαριδίτσες... Ἐδῶ, δὲν ἔχει τέτοια... Ἔχει κάτι πιοτὰ ποὺ σοῦ γδέρνουν τὸ λαρύγγι, σὲ μεθοῦν καὶ σοῦ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Τοῦ κ. Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

25.—25 Ἰουνίου 1821, ἐκ τοῦ Στρατοπέδου τῆς Τριπόλεως. Γράφων πρὸς τοὺς ἐφόρους τῆς νήσου Τήνου ὁ Ὑψηλάντης, ὅτε ὑπῆγε νὰ ἐνταμώσῃ αὐτὸν ὁ Καρύστου τὸ πρῶτον καὶ ἐκθέσῃ τὰ πάντα, χάριν βοηθείας, [λέγει :] «καὶ δι' αὐτὴν ἦλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ Φιλογενέστατος Ἅγιος Καρύστου» καὶ λοιπά. [Ὑπογραφή :] Ὑψηλάντης.

26.—Τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1821, Βέρβαινα. Γράφων πρὸς τοὺς ἐφόρους καὶ προεστῶτας τῶν Κυκλάδων Νήσων νὰ πέμψουν ἀναλόγως στρατιώτας, προσθέτει : «Οἵτινες ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἀξίων καὶ ἐμπείρων καπεταναίων, ἐνωθέντων καὶ στρατευσάντων εἰς Κάρυστον, ὅπου θέλουσιν εὑρῇ τὸν θεοφιλέστατον Ἅγιον Καρύστου Νεόφυτον, ὃν ἡμεῖς ἐδιωρίσαμεν ἀρχηγὸν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν».

27.—Σημείωσις ἔτι τοῦ Καρύστου αὐτόγραφος, ἀποδεικνύουσα τὴν μεγάλην του προσπάθειαν διὰ τὴν πολυπόθητόν του πατρίδα. Λέγει εἰς τοὺς Ὑδραίους, καταδεικνύων τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ κερδίσουν τὴν νίκην ἄλλοι παρὰ τοὺς ἐντοπίους : «Πλὴν μόλις ἔχει ἅρματα τὸ ἓν πέμπτον τῶν Ἑλλήνων της, ζητῇ νὰ ἀγοράσῃ πλὴν δὲν εὑρίσκει, λοιπὸν προστρέχομεν εἰς τὴν βοήθειαν τῆς νήσου Ὕδρας καὶ παρακαλοῦμεν τὴν φιλογένειαν ὑμῶν, εἴτε ἀπὸ τὸ Ἀνάπλι, εἴτε ἀπὸ κανένα ἄλλο μέρος, νὰ γίνῃ φροντὶς ἁρμάτων, ἕως 5000 ἢ καὶ 2000, τὰ ὁποῖα θέλομεν πληρώσει» κτλ.

28.—Ἀντίγραφον ἐπίσης ἀναφορᾶς ἀπὸ 25 Μαΐου μηνὸς εἰς τὰ 1822, εὑρεθὲν εἰς τὰ εἰρημένα ἔγγραφά του, πρὸς τὴν Ὑπερτάτην Βουλὴν τοῦ Ἔθνους ἀποδεικνύει τὰ ἐπωφελῆ σχέδιά του διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς νήσου Εὐβοίας : «Ἀφοῦ ἤρχισεν ὁ ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἱερὸς πόλεμος κλπ. ἐν ᾧ καὶ ὁ μακάριος ἥρως ἐκεῖνος Σπαρτιάτης Ἡλίας [Μαυρομιχάλης], ἐνδόξως μέν, λυπηρῶς δέ, διὰ τὴν πατρίδα ἐτελεύτησε, περιέρχομαι πενθῶν καὶ ὀδυρόμενος τὰ ἀνέκφραστα δεινὰ τῶν κατοίκων ἐκείνου τοῦ τόπου (31)...».

Περιγράφων δὲ παρακατιὼν τὴν εὐφορίαν τῆς νήσου [Εὔβοιας], καταδεικνύων ὁποίας νὰ παρέξῃ ὠφελείας καὶ τὴν Ἑλλάδα δύναται, τὸν ἰσχυρὸν ἐχθρὸν ὅστις ἐπαπειλεῖ αὐτήν : «Ἡ Ὑπερτάτη Βουλὴ (προσθέτει τελευταῖον), ταῦτα πάντα γινώσκουσα καὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῶν παρόντων καὶ μελλόντων πραγμάτων ὀξέως ἐμβαθύνουσα, ἂν καὶ εἶναι πάμπολ

φέρνουν πονοκέφαλο. Εὐλογημένη γῆς ! ... Βλέπεις, Στέφανε, γιαυτὸ κι ὁ Διόνυσος, ὅπως μ' ἔμαθε ὁ σχωρεμένος (μπᾶ - μπᾶ! ... ποῦ τὸν θυμήθηκα) ὁ παπᾶ - Δάσκαλος, διάλεξε τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ τὸν δεχτεῖ...

Ἀλήθεια, μωρὲ Στέφανε, τρέξε στὴν ἄκρη τῆς θάλασσας καὶ πέσε μὲ τὰ μοῦτρα καὶ φίλησε τὸ κῦμα ὡς θὰ ξεψυχάει, ἀπὸ μέρους μου. Ἔπειτα, στὸ γράμμα σου ποὺ θὰ μοῦ στείλεις βάλε μέσα ἕνα κλωνὶ θυμάρι. Μὴν τὸ ξεχάσεις... Καί, γράψε μου, εἶν' ἀκόμα γαλανὸς ὁ οὐρανὸς στὴν Ἑλλάδα ; Λάμπει ὁ ἥλιος, καίει ; Ἐδῶ δὲν εἶδα ἀκόμα μήτε μιὰ μικρὴ γωνίτσα ἀπ' τὴ γαλάζια γάζα του, καὶ φοράω τὸ χειμωνιάτικο παλτό μου ἀκόμα. Τί ἄθλιος καιρός, Θέ μου. Μὲ ζαρωμένα μοῦτρα, μὲ σκουντουφλιασμένο κούτελο. Ὅλο γκρίνια. Μᾶς φτύνει μὲ τὶς ψιχάλες του, μᾶς βουλιάζει τὸ στῆθος μὲ τὸ βαρύ, γκρίζο του φόντο, καὶ μᾶς θρέφει στὴν ψυχὴ τὴ μελαγχολία, σβύνοντας τὸ χαμόγελο ἀπ' τὰ χείλη. Τώρα κατάλαβα, Στέφανε, γιατὶ ἐμεῖς εἴμαστε φλύαροι καὶ χαμογελαστοί... Τοῦτοι οἱ Λοντρέζοι ἐδῶ, ἐχτὸς ἀπ' τὴν ἐνοχλητική τους εὐγένεια καὶ τὴ στοχαστική τους κατήφεια, τίποτ' ἄλλο ξέχωρο δὲ σοῦ δείχτουν ! ....

Πήγαμε στὴ φάρμα τοῦ γαμπροῦ μου. Ἐκεῖ νὰ ἰδεῖς, Στέφανε καλλιέργεια... Μὲ το σαντίμετρο. Μά, ὅλα - ὅλα, τόσο ἄτονα, τόσο βαργιά, μελαγχολικά. Ὅμως, μὲ σύστημα. Ἄ !... δουλειὰ δίχως σύστημα, δὲ γίνεται ἐδῶ !... Νὰ γιατὶ προκόβουνε στὴ δουλειά τους. Μά, τί τὰ θές !... Τὶς ἄταχτες ἐξοχὲς τὶς δικές μας, τὰ πληθόχτιστα σαραβαλιασμένα καὶ πνιγμένα στὸν κισσὸ καὶ στὴν περιπλοκάδα σπητάκια μας τὰ ἀγροτικά, δὲν θὰν τἄλλαζα μ' ὅλα τοῦτα ἐδῶ. Σὲ κάθε γωνιά, σὲ κάθε βράχο, σὲ κάθε δέντρο, σὲ κάθε ρυάκι, σὲ κάθε σπηλιὰ θαρεῖς πὼς κατοικεῖ κι' ἕνας θεός μιὰ νύμφη ἀγροτική... Ἐδῶ εἶνε ὁ τόπος τόσο ἔρημος, ὅσο κι ἂν εἶναι πυκνοκατοικημένος ! ...

Τοῦτα καὶ τοῦτα μ' ἀναγκάσανε νὰ μὴ σοῦ γράψω ἀπ' τὶς πρῶτες μέρες. Ἔλεγα : «ἄσε νὰ προσαρμοστῶ, ἄσε νὰ κάμω τὴ ζωή μου (ἔτσι τὄλεγα ὅταν εἶμουνα κι' εἰκοσιδυὸ χρονῶ - θυμᾶμαι !...) κι ὕστερα τοῦ γράφω. Μά, τίποτα !... Σοῦ γράφω ἕνα γράμμα μὲ τὰ ὀχτὼ μῆνες, ποὺ θὰ σοῦγραφα καὶ τὴν πρώτη βδομάδα !... Τὸ ἴδιο θὰ σοῦγραφα (τὸ βλέπω καθαρὰ) ὅμως καὶ μετὰ δέκα χρόνια.... Ἡ ψυχή μου εἶνε γιομάτη νοσταλγία γιὰ ὅτι ἄφισα, γιὰ ὅτι δὲ θὰ ματαΐδω !... Ἡ ψυχή μου εἶνε γιομάτη Ἑλλάδα !.... Καλὰ μοῦ τὄλεγες ἐσύ. πὼς στὰ γερατειὰ δύσκολα μπορεῖ κανεὶς ν' ἀρχινήσει καινούργια ζωή !...».

Σταματῶ ἐδῶ τὴν ἀντιγραφή. Τί χρειάζεται ; Ὅμως νἄχει δίκηο ; Τὰ γερατειὰ εἶν' αὐτὰ ποὺ τοῦ γυρίζουν τὸ μυαλὸ στὴν Ἅγια Γῆς ; Θὰ ἰδοῦμε ἕν' ἄλλο γράμμα, στἄλλο φύλλο...

ΦΩ - Σ.

λα καὶ μέγιστα τὰ σημερινὰ ἀντικείμενα τῆς σκέψεως καὶ προνοίας της, θέλει συμπεριλάβει εἰς ταῦτα καὶ τὴν νῆσον τῆς Εὐρίπου, ὡς οὗ μικρὰν οἱ δι' εὐκαταφρόνητον... Ἐκ Βελίτζης».

29.—Ἀριθ. 2329. Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου, διωρίζων πεντακοσίαρχον καὶ καπετάνον τὸν Νικόλαον Κριεζώτην (ἢ Βυριώτην) λέγει : «Ἐπὶ τούτοις θέλεις ἔχει ὡς μέντορα, ὁδηγὸν καὶ σύμβουλον, τῶν ὑπὲρ πατρίδος κινημάτων σου τὸν φιλογενέστατον καὶ ἀληθῆ ποιμένα, τὸν τῆς ἐπαρχίας Καρύστου κ. Νεόφυτον, συναγωνιζόμενος διὰ παντὸς καὶ εὐκολύνων τὰς δυσκολίας σου πρὸς τὸν Λαὸν διὰ τῆς Θεοφιλίας του, μεθ' οὗ θέλετε στρατολογήσει κ.λ.π.». Εἰς ἔλλειψιν τοῦ προσωρινοῦ Μινίστρου τοῦ Πολέμου, ὁ βουλευτὴς Φῶτος Κανάκης. Ἐν Ἄργει τῇ 25 Ἰουνίου 1822.

30. — Ἀριθ 572. Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς τοὺς κτλ. Ἡ Διοίκησις κλπ. λέγει : «Διὸ διὰ τῆς παρούσης ἀξιωματικῆς ἐπιστολῆς, καθὼς καὶ τὸ προτρεπτικὸν τοῦ Μινιστερίου τὸ κοινὸν γράμμα διαλαμβάνει, διορίζεσθε ἵνα, ἅμα φθάσῃ ἡ θεοφιλία του, ὡς τέκνα αὐτοῦ πνευματικά, νὰ ὑποδεχθῆτε χαίροντα ἐν πάσει πραότητι καὶ ὑπακοῇ» ὅτε διώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν τρίτην ἐκστρατείαν τῆς Καρύστου, ἵνα συνακολουθήσῃ τὸ ἑλληνικὸν στράτευμα. [Ὑπογραφὴ :] «Ὁ Μινίστρος τῆς Θρησκείας Ἀνδρούσης Ἰωσήφ. Τῇ 27 Ἰουνίου 1822, ἐν Ἄργει.» Τὰς αὐτὰς παρακινήσεις διαλαμβάνει καὶ τὸ προτρεπτικὸν τοῦ Μινιστερίου γράμμα.

31.—Ἀπάντησις τοῦ Δ. Ὑψηλάντου, ὅτε ὁ Καρύστου ἐζήνει βοήθειαν ὑπὲρ τῆς Ἐπισκοπῆς του : Πανιερώτατε κτλ... «ἠξεύρω τὴν ἐπιθυμίαν σας καὶ τὴν ζέσιν ὅπου τρέφετε διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἐπισκοπῆς σας Καρύστου, ἠξεύρετε ὅμως καὶ ἡ Πανιερότης σας τὴν μεγάλην ἐνταῦθα ἀνάγκην, διὰ τὴν ὁποίαν ἀδυνατοῦμεν νὰ βοηθήσωμεν καὶ ἄλλους... » [Ὑπογραφὴ :] Ὁ πατριώτης Δ. Ὑψηλάντης. Τῇ 7 Αὐγούστου 1822, Κούλουρη.

32.— Φιλογενέστατοι ἔφοροι καὶ γενναῖοι καπετανέοι Ἀθηνῶν. Ἐπειδὴ ὁ ἐπιφέρων τὸ παρόν μου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Καρύστου μοὶ παρέστησε τὴν ἀνάγκην τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας διὰ τὴν Κάρυστον καθὼς ὁ αὐτὸς καὶ διὰ στόματος θέλει σᾶς πληροφορήσει κλπ... Ὁ πατριώτης Δ. Ὑψηλάντης. Ἐν Φανερωμένῃ τῆς Σαλαμῖνος, Αὐγούστου 13, 1822.

33.—Θεοφιλέστατε, Ἅγιε Νεόφυτε. Τὸ κατὰ τὴν 4 ἐπιτρέχοντος σεσημειωμένον γράμμα τῆς [Θεοφιλίας σας] ἔλαβον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναγνοῦς, τὴν εἶδον ὄντως ψυχὴν γεναιόφρονα καὶ ὑπέρμαχον. Γνωρίζει ἀκριβῶς τὴν λύπην μου, ὅτι περιστάσεις δειναὶ δὲν ἐπέτρεψαν τοῦ νὰ ἀποσταλῇ καὶ ἐκεῖσε βοήθειαν στρατιωτική. Ἡ Θεοφιλία της ὅμως, καὶ καθὼς μοὶ γράφει, ἐνεργοῦσα ἐκεῖσε ὅλα τὰ δυνατά, ἃς διαφυλάττῃ ἀσφαλῶς τὰς ἐκεῖ θέσεις... Μὴ λείπῃ δὲ τοῦ νὰ μοὶ κοινοποιῇ συχνάκις τὰς ὅσας ἔχει εἰδήσεις ἐγὼ δὲ χωρίς τινος νεωτέρου μένω δι' εὐχῶν της. Ὁ πατριώτης Δ. Ὑψηλάντης. Ἐξ Ἀθηνῶν τὴν 4 7βρίου 1822.

(Συνεχίζεται)

(31) Θέλει νὰ πεῖ τῆς Εὔβοιας.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἀποστόλου Ἀλεξανδρῆ : ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ, Πάτρα 1947.

Ὁ πάρα πάνου συγγραφέας τῶν «Πολιτικῶν Ἀναμνήσεων» του (ποὺ θὰ ἠμπορούσαν νὰ εἰπωθοῦν κι' ἀπομνημονεύματα) μᾶς δίνει, μέσα σ' ἕνα τόμο ἀπὸ 140 σελίδες, μιὰ πάρα πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἱστορικοπολιτικὴ μελέτη, βγαλμένη ἀπὸ τὴν πολύχρονη πολιτικὴ καὶ διπλωματικὴ σταδιοδρομία τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέα. Τὶς «Ἀναμνήσεις» του, σημειώνει ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς, τὶς εἶχε γράψει ἀπὸ πολὺ πριν καιρό, μὰ τὶς παρουσιάζει μόνο τώρα, στὴν δημοσιότητα.

Ὁ συγγραφέας ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἰαπωνικῆς ὁμάδας (1906) τῆς ὁποίας ἤτανε μέλος, ἱστορεῖ τὴν σύσταση καὶ τὴν διάλυση τῆς ὁμάδας τούτης καὶ ἀναφέρει τὰ μετέπειτα πολιτικὰ γεγονότα μέχρι τοῦ Ἰω. Μεταξᾶ, κι' ἐκεῖνα ἀκριβῶς, στὰ ὁποῖα ἔτυχε νἄχει κάποια προσωπικὴ ἀνάμιξη. Καὶ εἶναι σ' ὅλους γνωστό, πῶς ὁ κ. Ἀλ. κατὰ ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο στὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας, ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, Πρεσβευτής, εἰδικὸς ἀπεσταλμένος καὶ τελευταῖα (ὁ ἴδιος δὲν γράφει τίποτα γι' αὐτὸ) ὡς ἀρχηγὸς κόμματος.

Στὴ περιγραφὴ τῶν ἀναμνήσεών του, ὁ κ. Ἀλ. δὲν κρατεῖ χρονολογικὴ σειρὰ καὶ δὲν κάνει ἐξιστόρηση τῶν ἱστορικῶν Πολιτικῶν συμβάντων, δίνει μόνο μιὰ εἰκόνα ἐκείνων τῶν ζητημάτων, ποὺ ἔτυχε ὁ ἴδιος προσωπικὰ νὰ διαχειρισθεῖ ἢ κάπως νἄχει σ' αὐτὰ ἀνακατευθεῖ.

Καὶ τὸ σπουδαιότερο : ἀναφέροντας ἁπλᾶ, πρόσωπα καὶ πράματα, δὲν λέει καμμιὰ δική του γνώμη καὶ δὲν κάνει καθόλου κριτική.

Κι' ἀφήνει ἔτσι ἀνεπηρέαστο τὸν ἀναγνώστη νὰ βγάλει μόνος του γνώμη γι' αὐτά.

Καὶ τοῦτο, γιὰ μᾶς τοὐλάχιστο, (στὴ περίπτωση τούτη) εἶναι μιὰ ἀρετή, γιὰ τὸν συγγραφέα τῶν «Πολιτικῶν Ἀναμνήσεων» ποὺ δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολή, ἂν ποῦμε, πὼς μὲ δαῦτες προσφέρει μιὰ σπουδαία συμβολὴ στὴν πολιτικὴν ἱστορία τῶν τελευταίων 40 χρόνων τῆς χώρας μας.

Ζ.

Μεγάλη Σχολὴ Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων καὶ Μοτοσυκλεττῶν

Εὐσταθ. Κοντονῆ

Λιοσίων 144

Κεντρικὸν Γραφεῖον : Μάγερ 25 - Ἀθῆναι. Διεκπεραιωτὴς παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Γραφείῳ πάσης φύσεως αὐτοκινητιστικῆς ὑποθέσεως

ὁ κ. Γεώργιος Ν. Καλούδης

τηλ. 53-036

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Ἀναπλιώτικο

Γροθομπατινάδα

Ὁ Ρῖκος Γιοσαδρόφσκης κι' ὁ Ἀ-
[ρίστος Γοματόπουλος.
Δυὸ μαθητὲς - συμμαθητές.
(Λὲς κι' ἦταν χτές).
Δυὸ παίδαροι· δυὸ «κολοσοί.»
(Σβέλτη μπουνιά· καρδιὰ χρυσῆ.)

—Ὁ Ρῖκος Γιοσαδρόφσκης κι' ὁ
Ἀρίστος Γοματόπουλος.
Κι' ὁ Πετσῆς ὁ Κοκαλόπουλος....

Στοὺς ἴσκιους τῶν καλοκαιριῶν·
(Στὸ σφύριγμα τῶν καλαμιῶν).
Στὰ ντάλα μεσημέρια,
(Στῆς ἥβης τὰ λημέρια).

Στὶς χειμωνιάτικες λιακάδες,
—Μαθητικοὶ καυγάδες·
Καὶ γροθομπατινάδες.—

Σὰν τ' ἀγριοκοκοράκια,
Ἔβγαζαν τὰ σακάκια,
Πετοῦσαν τὰ Ψαθάκια,
Ἢ τὰ ναυτοσκουφάκια,
Χωρὶς λόγο θυμώνανε,
Νευρόνανε - ξαμώνανε.

Βουτιόντουσαν - χτυπιόντουσαν,
Καὶ κλωτσοκουτουλιώντουσαν,
Μπουνιὲς ἀβέρτες χώνανε.
Τὰ μοῦτρα τους ματώνανε,
Ὁ Ρῖκος Γιοσαδρόφσκης κι' ὁ Ἀ-
[ρίστος Γοματόπουλος ....

. . . . . .
. . . . . .

Κι' ὁ Πετσῆς ὁ Κοκαλόπουλος,
Τὸ πάλαιμα κυττοῦσε·
(Ἀναπνοὴ κρατοῦσε·
Καὶ τὶς μπουνιὲς μετροῦσε.)

—Μιλιὰ - ἄχνα δὲ μιλοῦσε....
Κι' ἄμα τὸν ἀρωτοῦσανε :
—Ποιός νίκησε βρέ σύ ;
Ἐκεῖνος ἀπαντοῦσε :
Κι' ἐσύ· κι' ἐσύ· κι' ἐσύ....

Α. Ἀναπλιώτης

Υ. Γ. Τὸ ποίημα αὐτὸ δημοσιεύεται εἰς μνήμην Ἀριστείδη Γοματόπουλου, φίλου συμμαθητὴ (Συνταγματάρχου ἥρωος Βαλκ. Πολέμων) ποὺ πέθανε πρὸ ἑβδομάδων. Τοῦ εἶχα τάξει νὰ τὸ διαβάσῃ μὰ δὲν πρόφτασε...

Α. Ἀναπλ.

Ὑπερβολὲς

Ὁ Θρῆσκος

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ ἔνοιωσα τὴ ζωή, αἰσθάνθηκα τὴν ἀδυναμία.

Τυφλώθηκα ἀπὸ τὸ πολὺ φῶς τοῦ ἥλιου.

Τόσο λίγες ἦταν καὶ θαμπὲς οἱ ἀχτίδες τῶν βλεμμάτων μου !

Ἄκουσα, ὅταν ἔμαθα ν' ἀκούω τὶς μεγάλες φωνὲς τοῦ σύμπαντος καὶ ἡ μικρὴ φωνή μου ἐσβυσε μέσα σ' αὐτές.

Ὅταν ἀντρώθηκα, τί πλάνη ἐγωϊσμοῦ !, νόμισα, πῶς ἤμουν ἱκανὸς νὰ δημιουργήσω.

Ὅλα ὅμως τὰ κτίσματα τῶν μικρῶν χεριῶν μου ἔπεφταν, μπρὸς στὰ μάτια μου, σωρὸς ἀπὸ ἐρείπια, σὰν νἆταν χάρτινος κόσμος φαντασίας.

Συνῆρθα ἀπὸ τὶς παρεκτροπές μου μονομιᾶς, σὰν ἄνθρωπος, ποὺ μάταια φθείρεται, ὅταν προσπαθεῖ τ' ἀκατόρθωτα.

Καὶ γονάτισα.

Καὶ προσκύνησα, ὅπως σκύβουν ταπεινὰ τὸ μέτωπο οἱ σκλάβοι.

Ἀναζήτησα μέσα στὸ χάος τὴν ἀνώτερη δύναμη.

Καὶ τὴ βρῆκα σὲ ἕνα σύμβολο, στὴν ὀνειροφαντασία, ποὺ πλάθει ἀπροσδιόριστα πρόσωπα.

Τὰ συμπύκνωσα σὲ ἕνα θεό, τὸ θεὸ τῆς πίστης μου, ἀνύπαρκτο ἴσως στὴ συνείδηση τῶν ἄλλων, μὰ σὲ μένα κυρίαρχο τῆς ἀδυναμίας μου.

Κι' ἔγινα θρῆσκος.

Ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ δὲν ἀνήκει στὸν ἑαυτό του, ποὺ δὲν ἔχει νοῦ, μὰ αἰσθάνεται ἡδονή, νομίζοντας, πῶς ὅσα δὲν ξέρει πρέπει νἆναι παντοδυναμία.

Ἕνας ἄθλιος, ποὺ ἀπὸ κατωτερότητα γονατίζει, ὁλονυχτὶς προσεύχεται καὶ χάνει τὴν ἀξία τῆς ζωῆς.

Γιάννης Τρίκκης

*

Πόνος καὶ πόνος

Μερόνυχτα κρυφότρεμα μὴν τύχει
[καὶ σὲ χάσω.
Κι' ὁ πόνος μου, ἀγωνίας καρπός,
ποὺ στάλα νὰ ἡσυχάσω
δὲ μ' ἄφηνε, καινούργευε καὶ φαί-
[νουνταν σὰν ἄλλος
κάθε φορὰ ποὺ πρόβαλλε νὰ μούρ-
[θει πιὸ μεγάλος.
Τώρα, ποὺ γυιέ μου, σ' ἔχασα,
πιὸ ἀφίς ὁ πόνος μου, ὅμως
εἶναι ἴδιος πάντα κι' ὁμαλὸς σὰ
[νοιωστρωμένος δρόμος.

Μιχ. Γ. Πετρίδης

Χριστούγεννα

Ἄκου ! Γλυκὰ ἡ καμπάνα ἠχεῖ, μὲς
[τὸ βαθὺ πρωϊνό !
Χριστούγεννα ! κι ἐσύ. Ψυχή, στὸν
[Πόνο σου δεσμένη,
μοιάζεις μὲ κεῖνον συφορὰ ποὺ νὰν
[τὸν βρεῖ προσμένει,
κι ἀναλογιέσαι τὸν παλιὸ χαρού-
[μενο καιρό....

. . . . Ἐβλαβικὰ στέκουν μπροστὰ στὸ
[νηόγεννο Χριστό
πλῆθος πιστῶν, στὰ γιορτινὰ τὰ
[ροῦχα τους ντυμένοι,
κι εἶν' ἡ ἐκκλησιὰ ἀπ' τοῦ λιβανιοῦ
[τὰ μῦρα θολωμένη,
τὸ πρόσωπο ἀπὸ τῶν κεριῶν τὴ
[λάμψη ἐξωτικό....

Μικρὸ παιδὶ - ἀπ' τὸ χέρι ἐγὼ τῆς
[μάνας κρεμασμένο,
μὲς τὴ γλυκειὰ τῆς ἐκκλησιᾶς, θυ-
[μᾶμαι !...., θαλπωρή,
σ' ἔνοιωθα τότες, ὦ ψυχή ! ... χα-
[ρούμενη, ἱλαρή !

Ἄχ ! ἡ ἀθωότη ἡ βρεφική ! ,... Στὴ
[φάτνη του χωμένο
πόσες φορὲς δὲ νόμισα πὼς μοῦ χα-
[μογελᾶ
τὸ Θεῖο Παιδί, [κι ἡ Μάνα του, πὼς
[μοῦ ἔνεβε κρυφά ! ....

«Χτεσινὰ Στόματα» **Φ. Σκοτάδης**

ΣΗΜ. «ΕΥΒ. ΓΡΑΜ.»—Στὸ περασμένο φύλλο τῶν «ΕΥΒ. ΓΡΑΜ.» ὁ 2ος στῖχος τοῦ β' τετράστιχου τοῦ ποιήματος «Ὀχτώβρης» τοῦ κ. Φ. Σκοτάδη, ἀπὸ ἄβλεψία γράφηκε : «οἱ ἄνθωποι, σὲ λιτανεία» ὅπου δὲν βγαίνει νόημα κανένα, ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ : «οἱ ἀθάνατοι σὲ λιτανεία».

*

Πεζοὶ ρυθμοὶ

Τώρα τί ὠφελεῖ

Τώρα ποὺ πιστεύεις τὶ ὠφελεῖ ; Οἱ πύρινες τῆς φωτιᾶς γλῶσσες ἀφανίζουν τὸ σπίτι, κάνουν στάχτη τὸν τόπο. Οἱ πυροσβέστες ἀργοῦν. Καὶ στὸ τέλος σὰν μείνει μονάχα φλύαρη καπνιά, νὰ μιλάει γιὰ κάποιον τόπο ποῦ πρὶν ἀνθοῦσε, ἕνα σπίτι μὲ ζεστασιά, μιὰ γωνιὰ ποῦ μιλοῦσε, ἡ βαρειὰ καμπάνα τῆς ἀντλίας χτυπάει. Τί ὠφελεῖ ;

Ἀντ. Καναχάρης

Ἀπὸ τὶς «Παθητικὲς Τρίλλιες»

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν συμπληρωθέντων καὶ γιορτασθέντων εἰκοσάχρονων τοῦ συνεργάτου μας κ. Γιάννη Τρίκκη, δημοσιεύουμε τὸ πάρα κάτου αἰσθητικοκριτικὸ ἀρθράκι τοῦ διαλεχτοῦ ἕλληνα λογοτέχνη, φιλόλογου καθηγητῆ καὶ ὑφηγητῆ τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βαρσοβίας κ. Γιάννη Θωμοπούλου :

Ποιήματα ὀνοματίζω τὶς λυρικὲς εἰκόνες τῶν βιβλίων τοῦ κ. Γιάννη Τρίκκη, ἐνῶ εἶναι γραμμένες σὲ πεζὸ ἰδιόμορφο ρυθμό.

Σήμερα πιὰ ὄχι μόνο στὴν Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ καὶ στὴν ἄλλη Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνία, ἡ ποίηση δὲν πειθαρχεῖ στὴν Παρνασσικὴν ἀντίληψη τῆς μορφῆς, ἀλλὰ ζητάει πιὸ ἄμεσα, πιὸ ψυχόρμητα, πιὸ γνήσια νὰ ἐκφραστεῖ καὶ θεωρεῖ κάποτε προδοσία τῆς Τέχνης τὴν ὑποταγὴ τῆς ἔκφρασης στὶς ἐπιταγὲς τοῦ. Παρνασσισμοῦ (ρίμα, μέτρα ὁρισμένου ρυθμοῦ, στροφὲς ὁρισμένης μορφῆς).

Τὴν ἀκεραίωση τοῦ ποιήματος ζητάει ὁ ποιητὴς περισσότερο στὴν ἐννοιολογικὴ πληρότητα εἴτε στὴν ἐσώτερη αἰσθητικὴ πλαισίωση τῆς εἰκόνας. Τὴ ρίμα καὶ τὰ «ἐξ ὁμοίων» μέτρα καὶ τὰ μετρικὰ συστήματα καὶ τὸν κανονικὸ ρυθμὸ καὶ τ' ἄλλα στιχουργικὰ ἐπιτεχνήματα τὰ θεωρεῖ σὰν πολὺ ἐξωτερικὰ καὶ μάταια ἐπιδεικτικὰ στολίσματα καὶ παιγνίδια.

Τὴ μουσικὴ τὴ νιώθει πιὸ κοντὰ στὴ ζωγραφικὴ ἁρμονία καὶ στὴν ἐννοιολογικὴ πλαστικότητα.

Ἔτσι τὸ νεώτερο ποίημα θυμίζει φυσικὰ, μόνο κατὰ τὴν ἔλλειψη κανονικοῦ ρυθμοῦ καὶ ρίμας, τὸ ρωμαντικὸ πεζοτράγουδο.

Δὲν εἶναι στιχούργημα, δὲν εἶναι τραγούδι μὲ ὅμοιες στροφὲς, εἶναι καρδιόρμητη ἔκφραση τῆς ποιητικῆς οὐσίας τοῦ καλλιτέχνη.

Ἡ τέχνη εἶναι κυρίως ἔκφραση καὶ τὸ λογοτέχνημα εἶναι ποιηματικὴ ἔκφραση τοῦ λόγου κι' εἶναι τόσο πιὸ πηγαῖο, πιὸ γνήσιο καὶ πιὸ ὄμορφο, ὅσο λιγώτερο οἱ μορφικὲς στιχουργικὲς τυπικότητες περιορίζουν τὴν ποιητικὴ παρουσία τοῦ λόγου καὶ τὴν πλαστικότητά της.

Γι' αὐτὸ δέν τὰ χαρακτηρίζω πεζοτράγουδα, ἄλλα ποιήματα τὰ λογοτεχνήματα τοῦ κ. Τρίκκη.

Γιάννης Θωμόπουλος

Ἐπιστρέψας—Ἀνέλαβε

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅλοι οἱ ἕλληνες, ποιὸς λίγο ποιὸς πολύ, κακομεταχειριζόμαστε τὴν γραμματικὴ καὶ τὸ συνταχτικό. Ἀπὸ τὸ σημεῖο, ὅμως, αὐτὸ μέχρι τοῦ νὰ διαβάζουμε κείμενα ἐπιστημόνων, ὅπως ἡ παρὰ κάτου ἀγγελία, ποὺ εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας σ' ἔγκριτη πρωϊνὴ καθημερινὴ ἐφημερίδα στὶς 26]10, ἡ ἀπόσταση εἶναι μεγάλη.

Ἀλλὰ ἂς δοῦμε καλλίτερα τὶ ἔγραφε ἡ δημοσιευθεῖσα ἀγγελία.

«Ὁ Δικηγόρος καὶ πολιτευτὴς κ. . . . . ἐπιστρέψας ἐκ Κατερίνης καὶ Θεσ)νίκης, ὅπου μετέβη διὰ δικηγορικάς του ὑποθέσεις, ἐπανῆλθε καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. . . .
. . . . . Γραφείου του».

Ἂς προσέχει, λοιπόν, ὁ πολιτευτὴς—Δικηγόρος γιατὶ οἱ μελλοντικοὶ ἐκλογεῖς του κρατοῦν ἀπὸ τώρα σημείωση κι' ἀντὶ σταυροῦ θὰ τοῦ βάλουν. . . κουλοῦρα.

Γιάννης Τσιλιμίγκρας

Ἀπὸ τὴ μακρυνὴ Μαγιόρκα τῆς Ἱσπανίας, ποὺ ἀπὸ πάρα πολλὰ χρόνια ζοῦσε ἐκεῖ μὲ τὴν οἰκογένειά του, μᾶς ἦλθε τὸ θλιβερὸ μήνυμα τοῦ χαμοῦ ἑνὸς ἀκόμα διαλεχτοῦ ἕλληνα ποιητὴ τοῦ Γιάννη Τσιλιμίγκρα.

Ὁ ποιητής, ποὺ μᾶς ἄφησε γεννήθηκε καὶ ἀνετράφηκε στὴν ποιητικὴ Ζάκυνθο, σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ τὸ νησί του μεσουρανοῦσε ἀκόμα στὸ πνευματικὸ τῆς χώρας μας στερέωμα. Ἐσπούδασε τὴν Ἰατρικὴ στὸ πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν κι' ἐξάσκησε λίγα χρόνια τὸ ἐπάγγελμά του στὸ νησί του. Αἰσθαντικός, ὅμως, μὲ πηγαία ποιητικὴ φλέβα, καὶ μὲ τὴν ἐπήρειαν τοῦ περιβάλλοντος τοῦ τόπου του, διακρίθηκε ἀμέσως ὡς ποιητὴς καὶ ἰδιαίτερα στὸ σατυρικὸ εἶδος. Οἱ σάτυρες του ἔχουνε ἀφήσει ἐποχὴ στὴν Ζάκυνθο.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν περίοδο, μέσα δηλαδὴ στὴν ποιητικὴ καὶ ἐπιστημονική του δράση, εἶχε τὴν τύχη ν' ἀγαπήσει καὶ ν' ἀγαπηθεῖ ἀπὸ μιὰ αἰθέρια ὀμορφιά· τὴν ἀνεψιὰ τοῦ συχνὰ ἐπισκεπνομένου τὴν ἑπτάνησο, μὲ τὸ κόττερό του, Ἀρχιδούκα τοῦ Σαλβατώρ. τὴν ὁποίαν καὶ τελικά, (ἔπειτα ἀπὸ κυνηγήματα, διπλωματικὰ ἐπεισόδια καὶ χίλια ἄλλα ἐμπόδια,) ἔκανε ἐπίσημα γυναίκα του μὲ τὴν συγκατάβαση τῶν συγγενῶν της, ποὺ τῆς ἔδωσαν καὶ σημαντικὴ κτηματικὴ προίκα στὶς Βαλεαρίδες, ποὺ ὁ ποιητὴς ἔζησε ὅλα τ' ἄλλὰ του χρόνια, πλὴν ἑνὸς διαλύματος, ποὺ ξαναγύρισε στὴν ζάκυνθο : Νοσταλγὸς τ' ἀνθόφορτου νησιοῦ του, ὁ Τσιλιμίγκρας, λίγο πρὸ τοῦ ἐμφυλίου ἱσπανικοῦ πολέμου, γύρισε νὰ τὸ ξαναϊδεῖ (πρὶν πεθάνει, ὅπως ἔλεγε,) μαζῆ μὲ τὸν ἐξαίρετο γυιό του, καὶ τὴν χαριτωμένη κόρη του (ποὺ δὲν εἶχαν γνωρίσει τὴν γενέτειρα τοῦ πατέρα τους) καὶ μὲ τὴν πάντα νοσταλγοῦσα τὸν ὅμορφο τόπο τοῦ παραμυθένιου εἰδύλλιου της, πιστῆς συντρόφισσάς του. Ἐκεῖ ἀποκλείστηκε σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ πάρα πάνω πολέμου, στὸ τέλος τοῦ ὁποίου ἔφυγε καὶ πάλι, γιὰ τὶς Βαλεαρίδες οἰκογενειακῶς, ποὺ καὶ ἄφησε πρὸ ὀλίγου τὴν τελευταία του πνοὴ μὲ τὸ παράπονο, πῶς δὲν σκέπασε τὸ κορμί του τ' ἀνάλαφρο χῶμα τοῦ χιλιοτραγουδημένου νησιοῦ του, καὶ πῶς ὁ τάφος του δὲν θὰ στολιστῇ μὲ «μπουγαρίνια» καὶ «ὀλόμπλαβα γιούλια» τοῦ παθητικώτατου Zante.

Τὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ ποιητή, ποὺ χάσαμε εἶναι σκόρπιο, ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπὸ κεῖ, σ' ἐφημερίδες, περιοδικὰ καὶ σὲ «παμφλέτια» (ποὺ κυριαρχοῦσαν τὴν ἐποχὴ τοῦ Τσιλιμίγκρα στὴ Ζάκυνθο) καὶ πρέπει τὰ στοργικὰ παιδιὰ

του καὶ ἄλλοι συγγενεῖς του καὶ οἱ φίλοι του νὰ τὰ περιμαζέψουν μ' ἀγάπη καὶ νὰ τὰ ἐμφανίσουν, γιατὶ ἀληθινὰ ἀξίζει τὸν κόπο.

Εἶτανε καιρὸς

Στὶς ἐφημερίδες τῆς 25)11 διαβάζουμε πὼς «τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας μελετᾶ τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως ὑπ' αὐτοῦ τῶν συγγραμμάτων τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ὥστε οἱ φοιτηταὶ νὰ προμηθεύωνται ταῦτα εὐθηνότερα. Καὶ πὼς οἱ κύριοι, καθηγηταί, ἐὰν πραγματοποιηθῇ, ἡ ἀνωτέρω ἔκδοσις τῶν συγγραμμάτων των, θὰ λαμβάνουν ὡς συγγραφικὰ δικαιώματα 20 ο)ο ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως τούτων.»

Εἶτανε πραγματικὰ καιρὸς νὰ συγκινηθεῖ τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ νὰ βρεῖ κάποιο τρόπο γιὰ νὰ βάλει τελεία καὶ παῦλα στὸ ἀθέμιτο ἐμπόριο μερικῶν συγγραμμάτων, εἰς βάρος τῶν φτωχῶν Φοιτητῶν.

Ἡ Συνεργασία τοῦ κ. Γατοπούλου

Ἡ δημοσιευομένη στὴν πρώτη σελίδα συνεργασία τοῦ διαλεχτοῦ ἱστορικοῦ συγγραφέα κ. Δ. Γατοπούλου ἔχει δημοσιευθεῖ στὴν ἔγκριτο «Ἀθηναϊκὴ» «Καθημερινὴ» στὶς 28-1-43.

Στὸν νέο χρόνο

Μὲ τοῦτο μας τὸ φύλλο τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» μπαίνουν στὸν δεύτερο (7ον) χρόνο τῆς δευτέρας περιόδου τῆς ἐκδόσεώς των. Παρακαλοῦν, λοιπόν, θερμά, τοὺς φίλους συνδρομητές των νὰ προπληρώσουν τὴν ἑξάμηνο συνδρομή τους γιὰ νὰ μᾶς ἐνισχύσουν στὴν Ἔκδοσή μας.

*

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα»

Φύλλα τῶν **«Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων»** πωλοῦνται στὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν: **Καλλάρου** Σταδίου 38 -- **Βιβλιοχαρτεμπορικὴ** Σταδίου 51 — Στὴ Χαλκίδα στὸ πρακτορεῖον Ἐφημερίδων **Σιαμέλα**, ὁδὸς Ἀβάντων καὶ στὸ Βόλο στὸ Βιβλιοπωλεῖο **Ἀγησ. Καλοκκιρινοῦ** Ἑρμοῦ 152.

ΕΛΕΓΕΙΟ

Ἀσάλευτη στὶς σκέψης μου τὴν [πένθιμη κορνίζα
πῶς στέκεσαι μὲ κείνη Σου τὴ γνώ- [ριμ' ὀμορφιὰ
γλυκότατή μου, ποθεινή, θλιμένη [ζουγραφιὰ
Μάνα! μὲ τὰ μαλλάκια Σου τὰ γρί- [ζα
μὲ τῶν γαλάζιω Σου ματιῶ τὴ συγ- [συγνεφιά ; !

Πῶς μὲ κοιτᾶς ἀδιάφορη, ἀνάλγη- [τη καὶ πράη·
τοῦ θρήνου μου τὸ σπαραγμὸ πῶς [τὸν ἀκούει Βουβή,
Κείνη ἡ καρδιά Σου ἡ μητρικὴ ἡ [ἄλυωτη ἡ ἀκριβή ;
Σ' ἰδέες ζοφερὲς ὁ νοῦς μου Ἄχ! [πάει ; . .
μὴν τάχα μόνο στὰ ὄνειρά μου ἔ- [χεις διαβεῖ ;

. . . Μὴν εἶσαν ψέμμα ἢ φάντασμα [ἢ χίμαιρα ἢ μὴν Εἶσαι
μυστήριο νόημα, ἄφατου, ἀξήγητου [χρησμοῦ ;
Μὴ εἰρηνικὴ Σκιὰ τοῦ ταραγμένου [μου λοϊσμοῦ ; !
Μὰ ἀθάνατη ἢ νεκρή· «Ἐντός μου [κεῖσαι».
Σύμβολο κι' Ἄρνησι μαζὶ ἑνοῦ λυ- [τρωμοῦ.

Καλλιόπη Σκαρίμπα

*

Πὲς τὸ παραμῦθι...

Πὲς, γιαγιὰ, τὸ παραμῦθι
γιὰ τὴν ὄμορφη κυρὰ
Ποὺ μονάχη της ἐπνίγη
σὲ μιᾶς λίμνης τὰ νερὰ. . .

Ναὶ, παιδὶ μου, θὰ στὸ μάθω
γιὰ νὰ ξέρης, ἂν μπλεχτῆς,
στὴς ἀγάπης τὰ πλοκάμια
Πῶς, φτωχό, νὰ φυλαχτῆς.

Τῆς ἀγάπης θὰ σοῦ μάθω
τὸν ἀκοίμητο κοημὸ
καὶ τὶς νύχτες τῆς ξαγρύπνιας
ποὺ δὲν ἔχουν τελειωμὸ.

Καὶ μιλάει ἡ γιαγιὰ καὶ γνέθει
καὶ στὴ μαύρη τὴν ποδιὰ
διαμαντόπετρα κυλιέται
πικρὸ δάκρυ ἀπ' τὴν καρδιὰ.

Γιάννης Φλιάσιος

Χῶμα

Ὁρμητικοὶ ποταμοί, βουνὰ περήφανα, πλατειὲς λίμνες, δάση σκοτεινά... Νά, τὸ Χῶμα. Τὸ χῶμα, ποῦ πάνω του γενιόμαστε, ἀγαπᾶμε, πονάμε, ζοῦμε. Ἐδῶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸσῶμα τοῦ πραγματικοῦ Ὀδυσσέα καταπιάνεται μὲ νεῦρο τὸν προορισμό. Ποιόν προορισμό; Τὴν αἰώνια πάλη, ποὺ μοιράζει τελειωτικὰ σὲ δυὸ ἀντίμαχα μέρη τοὺς νικητές καὶ τοὺς νικημένους.

Ἐδῶ ἡ καρδιὰ καὶ ὁ νοῦς λευτερωμένα ἀπ' τὸ χτῆνος ἀνοίγουν φωτερούς κι' ὄμορφους δρόμους γιὰ ἕνα μελλούμενο περπάτημα.

Ἐδῶ ὁ Ἄντρας κ' ἡ Γυναῖκα ὑπακούοντας πειθαρχικὰ στοὺς αὐστηροὺς προαιώνιους νόμους ἑνὸς Διόνυσσου μεταλαβαίνουν μέρα στὴ μέρα τὸ μεθυστικό Ἀπολλώνειο νέκταρ.

Μόχθοι, ἱδρῶτες, ἀστέρεφτα δάκρυα. Πόθοι καὶ πάθη. Καὶ συμπέρασμα; Ὁ Πόνος.

Ὁ καταπόρφυρος ἀπὸ ἀνθρώπινο αἷμα Γολγοθᾶς.

Εὐλογημένος ὁ Πόνος. Μέσα καὶ πάνω ἀπ' αὐτόν ξεπετάει μὲ γαλάζιο ἀντιφέγγισμα τὸ πραγματικὸ χελιδόνι τῆς χαρᾶς.

Μὴν τάχα κι' ἀπ' τὸν πένθιμο ἀνήφορο τοῦ ἀκάνθινου Γολγοθᾶ δὲν ὑψώθηκε στὰ οὐράνια τὸ μεγαλεῖο μιᾶς Ἀνάστασης ;

. . .Νὰ τὸ χῶμα. Τὸ Χῶμα, ποῦ πάνω του γενιόμαστε, ἀγαπᾶμε, πονᾶμε, ζοῦμε,

Λ. Πορτοκάλογλου
(Ἀπ' τὴ Συλλογὴ «Γλάροι»)

*

Τὸ Συμβούλιον Νεολαίας Χαλκίδος

Ἐκλογῆς γενομένης γιὰ τὴν ἀνάδειξιν Διοικ. Συμβουλίου τῆς «Ἑνώσεως Γονέων Μαθητιώσης Νεολαίας Χαλκίδος» ἐξελέγησαν οἱ ἑξῆς:

1) Καλλισθένης Μουστάκας (Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» σ' ὁλόκληρον τὴν Εὔβοιαν), 2) Εὐάγγ. Σπυρόπουλος, 3) Ἰω. Χανιὰς 4) Ἰω. Αἴσωπος, 5) Μιχ. Μιχελῆς 6) Δ. Ξυπολιὰς 7) Κ. Ρεντίφης 8) Ἰω. Παπαγεωργίου 9) Χ. Ἀθανασιάδης, 10) Γ. Ἀλιφαρμάκης 11) Ἀ. Τοτσόγλου καὶ 12) Στ. Κανάρης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

—ΤΗΝ Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα 19)10 ἡ Ἕνωση Λογοτεχνῶν ἐξέδραμε στὸν Κολωνό, ποὺ ὁ ἀρχαιολάτρης σοφός, κ. Ἀλ. Φιλαδελφέας ὡμίλησεν σχετικῶς. Τὴν ἐκδρομὴν ἐτίμησε μὲ τὴν παρουσία του καὶ ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων Στρατηγὸς κ. Ἰω. Πιτσίκας.

—ΣΤΟ **«Σαββατόβραδο»** τοὺ Τρίκκη στὶς 25)10 γιορτάστηκαν σὲ διαλεχτὴ καὶ πυκνὴ φιλολογικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ συγκέντρωση, τὰ φιλολογικὰ εἰκοσάχρονα τοῦ ἱδρυτοῦ τῶν «Σαββατόβραδων κ. Γιάννη Τρίκκη. Τὸν τιμώμενο προσεφώνησε ἐνθουσιαστικὰ ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ «Συνδέσμου Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» κ. Νῖκος Παππᾶς μέσα σὲ θερμὲς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος λογοτέχνου.

—ΣΤΙΣ 17)10 τὸ βράδυ συνῆλθεν στὸ ἑστιατόριο «Ἀβέρωφ» ὑπὸ τὴν προεδρεῖαν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Σπ. Μαρινάτου τὸ Γ' «Ἰόνιο Συμπόσιο». Ὡμίλησαν οἱ κ.κ.Ποταμιάνος γιὰ τὸν Λασκαράτο καὶ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, ὁ κ. Διον. Ρώμας γιὰ τὶς Ἑπτανησιακὲς Φυσιογνωμίες καὶ ὁ κ.Γ. Τσαγκαρόπουλος γιὰ τοὺς συμβολισμοὺς ἐπ' εὐκαιρία τοῦ συμποσίου.

—ΤΟ Βράδυ στὶς 28)10 ἡ «Ἕνωση Λογοτεχνῶν» συνεώρτασε μὲ τὸν «Ἐθνικὸ Σύνδεσμο» στὸ ἐπὶ τῆς Λεωφόρου Βενιζέλου κέντρο «Πανελλήνιο» διὰ μεγάλου συμποσίου τὴν ἱστορικὴν ἐθνικὴν ἐπέτειο τῆς 28 Ὀκτωβρίου, μέσα σ' ἀτμόσφαιρα ἐγκαρδιότητας ἀδελφοσύνης κι' ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Κατὰ Τὴν διάρκεια τοῦ γεύματος πρῶτος ὡμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Λογοτεχνῶν καὶ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ «Ἐθνικοῦ Συνδέσμου» κ. Δημήτρ. Καλεγορόπουλος γιὰ τὸ ἐπιπλὸ ἑλληνικό Ὄχι καὶ διάβασε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐκφράζοντας τὴν λύπη του, ποὺ ἡ ἄσκηση τῶν καθηκόντων του δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ παρευρίσκεται μεταξὺ τῶν παρακαθημένων στὸ συμπόσιο.

Ὕστερα πῆρε τὸν λόγο ὁ ἀειθαλὴς Πρόεδρος τοῦ «Ἐθνικοῦ Συνδέσμου», διαλεχτὸς ἕλληνας πατριώτης Στρατηγὸς κ. Ἰω. Παπαφλέσσας, ποὺ μ' ἄγια συγκίνηση καὶ πατριωτικὴ ἔξαρση ἀνέφερε τὰ ἀνδραγαθήματα τῆς αἰώνιας Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Καταφέρθηκε στὴ συνέχεια τοῦ λόγου του, κατὰ τῆς διχόνοιας καὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ λαοῦ μας καὶ εὐχήθηκε τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν ἕνωση ὅλων τῶν ἑλλήνων γιὰ τὴν κατασφάλιση τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδας. Στὸ σημεῖο τοῦτο ἐπρότεινε ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴ εἰς μνήμη τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, τὴν ὁποίαν οἱ συνεορτάζοντες ἐτήρησαν μὲ βαθειὰ θρησκευτικὴ εὐλάβεια.

—ΤΟΝ Στρατηγὸ διαδέχεται στὸν λόγο ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς «Ἑνώσεως Λογοτεχνῶν» καὶ τοῦ «Ἐθνικοῦ Συνδέσμου» γνωστὸς ἀριστοτέχνης τοῦλόγου καὶ τῆς πέννας κ. Ἀντώνιος Μάτεσις, ποὺ ἀπὸ μνήμης μὲ εὐφράδεια καὶ παλμὸ νεανικό, ποὺ συνάρπαζεν τοὺς πάντας, ἀναφέρθηκε στὴ γιορταζομένη ἐπέτειο καὶ ὑπογραμμίζει ἰδιαίτερα τὶς μεγάλες Ἐθνικὲς χαρὲς ποὺ κατὰ συγκυρίαν ὁ μῆνας Ὀκτώβριος μᾶς χάρισε. Ἀναφέρεται στὴν κατατρόπωση τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασιλείου, στὸ κατακεραύνωμα τοῦ Τοῦρκο—Αἰγυπτιακοῦ στόλου ὑπὸ τῶν στόλων τῶν μεγάλων δυνάμεων, στὴν ἀπελευθέρωση τῆς πόλεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς πανέμορφης νύμφης τοῦ Θερμαϊκοῦ καὶ στὸ καταξεφτέλισμα τῶν κοκορόφτερων Ἰταλῶν, πάνου στὰ Ἠπειρωτικὰ βουνά, ποὺ ὅλα τὰ ἑλληνόπουλα πρόβαλλαν τὰ στήθεια τους σὰν λεοντάρια γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὰ ἱερά χώματα τῆς πατρίδος των καὶ νὰ διδάξουν σ' ὅλο τὸν κόσμο πὼς οἱ ἕλληνες ξέρουν νὰ μάχωνται γιὰ τὸ μεγαλύτερο δῶρο τῆς ἀνθρωπότητος: τὴν θεῖαν ἐλευθερίαν. Καὶ κατέληξε μὲ τὴ σύσταση καὶ τὴν ἐγκάρδιον εὐχή: ν' ἀφήσουμε τὶς κοινωνικές μας διαφορὲς καὶ φιλοσοφίες γιὰ τὸ ἄμεσο μέλλο, καὶ νὰ κυττάξουμε ὅλοι μαζὺ πὼς κι ἀμέσως νὰ προστατεύσουμε τὴν ἀπὸ βορρὰ βαλλομένη γλυκυτάτης μας πατρίδα, ποὺ πρὸ αὐτῆς τὰ πάντα πρέπει νὰ σιγοῦν καὶ νὰ παραμεριζουν

Τοὺς ὡραίους τούτους λόγους τοῦ κ. Μάτεσι καθὼς καὶ τὸ τέλος τῶν λόγων καὶ τῶν δύο ἄλλων ρητόρων ὑποδέχθηκε βροχὴ χειροκροτημάτων κι ἄκρατος ἐνθουσιασμός.

—ΜΕΤΑ Τὸν κ. Μάτεσι εἶπε λίγα ὡραία ἐθνικὰ—λόγια ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων τῆς Ἑνώσεως Λογοτεχνῶν κ. Ἀλ. Φιλαδελφέας χειροκροτηθεὶς ζωηρά.

Κατὰ τὰ διαλείματα ἡ διαλεχτὴ καλλιτέχνις κ. Μαρία Δαβαρούκα ἀπήγγειλε μὲ τέχνη καὶ παλμὸ τὴν «Πίνδον» τοῦ κ. Στέλλιου Σπεράντζα καὶ ἄλλα ἐθνικὰ τραγούδια ἑλληνικὰ καὶ ξένα, ἀπὸ μεταφράσεις τοῦ κ. Παλαμᾶ, συγκινήσασα τοὺς συνδαιτυμόνες.

Ἰδικῆς της ἐμπνεύσεως ἐθνικὸ ποίημα ἀπήγγειλε καὶ ἡ γνωστὴ καλλιτέχνις τῆς ὅπερας Κ. Παλαίστη.

—ΛΟΓΙΔΡΙΑ Καὶ ποιήματα ἀπηγγέλθηκαν κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γεύματος, κι ἀπὸ διαφόρους ἄλλους συνδαιτυμόνες.

—ΥΠΟ Τοῦ καλλιτεχνικοῦ κόσμου ἐτελέσθη στὶς 2)11 εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Α' Νεκροταφείου μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Καλλιτεχνικοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος Νικολάου Γεωργαντῆ—«Ἀθηναίου» γλύπτου. Ἐπὶ τοῦ τάφου του κατετέθη κλάδος ἐλαίας.

—Η ΕΘΝΙΚΗ Ἑταιρία Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος ἐτέλεσεν λογοτεχνικὸν μνημόσυνον τοῦ ποιητοῦ Ἀγγέλου Σημηριώτη τὴν Δευτέραν 3ην Νοεμβρίου καὶ ὥραν 6 καὶ 30 μ. μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ». Εἰσηγητικὴν ὁμιλίαν ἔκαμεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας κ. Μυριβήλης, ἀνάλυσιν τοῦ ποιητικοῦ ἔργου του ὁ κ. Χρῆ-

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐκδότης - Διευθυντής : **Ἀντρέας Ζῶντος**
Κατοικία : Ὁδὸς Φαβιέρου 7 - Ἀθῆναι

Προϊστάμενος τυπογραφείου : **Κ. Παναγιωτίδης**
Κατοικία : Ὁδὸς Ὀρφέως 10 - Νέα Σμύρνη

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἑξαμηνία δραχμὲς 5.000 — Ἐτησία δραχμὲς 10.000
Δῆμοι, Κοινότητες, Τράπεζες, διάφοροι ὀργανισμοὶ δραχμὲς 20·000

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Ὁλόκληρος σελὶς δραχ. 180.000, 1/2 δρχ. 90.000, 1/4 δραχ. 50.000. — Διὰ περισσοτέρας τῆς μιᾶς δημοσιεύσεις, ὡς καὶ διὰ μικροτέρας καταχωρήσεις, ἐπιστημονικὰς εἰδοποιήσεις, ἀγγελίας κ.τ.λ. ἰδιαιτέρα συμφωνία.
Ἀμερικῆς ἐτησία δολλάρια 5.

Γράμματα, ἐμβάσματα, ἔντυπα, συνεργασίες κ. λ. π. Πρὸς τὸν κ. **Ἀντρέαν Ζῶντον**—Φαβιέρου 7 - Ἀθήνας

Γενικὸς Οἰκονομικὸς Ἀντιπρόσωπος δι' ὁλόκληρον τὴν Εὔβοιαν :
Καλλισθένης Μουστάκας, - Χαλκίς.
Ἀντιπρόσωπος Πύργου Ἠλείας : **Τάκης Δόξας**
» Βόλου : **Λευτέρης Πορτοκάλογλου**

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἀπὸ τὴ στήλη τούτη ἀναγγέλλονται μόνο τὰ βιβλία, τὰ περιοδικὰ καὶ οἱ ἐφημερίδες ποὺ στέλνονται στὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα».

Ἀντιγόνης Πετράκη: ΑΔΡΙΑΝΗ. Πόνοι ἀγάπης καὶ θρῦλοι τῆς ἀνατολῆς. Ἀθῆναι 1947. — Ἔκδοση Γλαύκας

«Βωμοὶ»: Μηνιαία ἔκδοση λόγου καὶ τέχνης. Διευθυντὴς ὁ κ. Τάκης Δόγας. Ἕδρα Πύργος Ἠλείας. Πήραμε τὸ τεῦχος Νοεμβρίου μὲ διαλεχτὲς συνεργασίες. Μεταξὺ τῶν ὁποίων Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου, Π. Χάρη, Τ. Δόξα κ. ἄ.

«Ἡ Φωνὴ τῶν τῶν Συνεταιρισμῶν» ὄργανον τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν ἑνώσεων Γ. Συνεταιρισμῶν. Μὲ 30 ὁλόκληρες πυκνοκειμένες σελίδες, καθρέφτης τῆς Συνεταιριστικῆς κινήσεως τοῦ τόπου μας, μέσα στὶς ὁποῖες ξεχωρίζει τὸ ἄρθρο τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Συνομοσπονδίας κ. Ἰω. Ἀφεντάκη: 28 Ὀκτωβρίου.

στος Σολομωνίδης ὁ δὲ κ. Ν. Σημηριώτης ὡμίλησεν, διὰ τὸν «Ἄνθρωπον Σημηριώτην».

—ΣΤΙΣ 6)11 ὥρα7 μ.μ. ὁ γνωστὸς παλαίμαχος δραματικὸς ἠθοποιὸς κ. Μανδρᾶς ἔδωσε ἕνα ρεσιτὰλ στὸν «Παρνασσό» ποὺ ἀπήγγειλε Γαλλιστὶ διαλεχτὰ ποιήματα γάλλων ποιητῶν καὶ μίλησε γιὰ τὸ Παρίσι τοῦ 1900. Τὸ ρεσιτὰλ τοῦ διαλεχτοῦ καλλιτεχνου ἐτίμησεν ὁ Γάλλος Πρεσβευτὴς καὶ ἄλλοι διπ. ἀντιπρόσωποι ποὺ μαζῆ μὲ τὸ διαλεχτὸ ἀκροατήριο ἐχειροκρότησαν ζωηρὰ τὸν συμπαθέστατον καλλιτέχνη.

—ΣΤΙΣ 12)11 Τὸ Σωματεῖο «Ἑλληνικὴ Μέριμνα» τοῦ ὁποίου ἡ πατριωτικὴ δράση εἶναι τόσο γνωστὴ ἔδωσε τὴν πρώτη διάλεξί του στὴν μεγάλην αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» μὲ ὁμιλητὴ τὸν κ. Φ. Μιχαλόπουλο καὶ θέμα «Θεσσαλονίκη ἀκρόπολη τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας».

—ΣΤΙΣ 17)11 Τὸ ἀπόγευμα ἡ διαλεχτὴ καλλιτέχνις κ. Μαρία Δαβαροῦκα ἔδωσεν στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» ἕνα ρεσιτὰλ ἀπαγγελίας μὲ μονόλογους ἀπὸ τὴν «Ἠλλέκτρα καὶ τὴν «Ἀντιγόνην» τοῦ Σοφοκλέους καὶ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ, Σικελιανοῦ, Πορφύρα, Μαλακάση, Γρυπάρη, Κρυστάλλη, Παπαντωνίου κ. α.

Τὴν καλλιτέχνιδα παρουσίασε στὸ ἀκροατήριο ὁ Ἀρχαιολόγος Σοφὸς κ. Ἀλ. Φιλαδελφέας μὲ λίγα θερμὰ γι' αὐτὴν λόγια. Ὕστερα ἡ καλλιτέχνις ὡμίλησεν πρὸ τοῦ ἀρχίσει τὴν ἐκτέλεση τοῦ προγράμματός της περὶ τῆς σημασίας τῆς τέχνης τῆς ἀπαγγελίας. Ἡ ἐκτέλεση τοῦ προγράμματός της εἴτανε πολὺ καλὴ καὶ τὸ διαλεχτὸ ἀκρσατήριό της ἐχειροκρότησε μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν κ. Δαβαροῦκα.

—ΣΤΙΣ 17)11 Τὸ βράδυ συνῆλθε τὸ Δ' «Ἰόνιο συμπόσιο» στὸ ἑστιατόριο «Ἀβέρωφ» ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Σπ. Μαρινάτου.

Κατ' αὐτὸ ὁ κ. Διον. Καλογερόπουλος ὡμίλησεν περὶ τῆς «λατρείας τῶν θεῶν ἐν Ἑπτανήσῳ», καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ συμποσίου περὶ τοῦ «Ὀδυσσέως καὶ τῶν ἀπογόνων του».

Στὸ Συμπόσιο παρεκάθησε, παρακληθεὶς καὶ ὁ Ἀμερικανὸς δραματογράφος κ. Ἄντερσον.

—ΣΤΙΣ 27)11. Ἡ «Ἐθνικὴ Ἑταιρία τῶν Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος» ἔδωσε τὴν τρίτην (εἰς τὴν σειρὰν τῶν διαλέξεών της) διάλεξιν στὸ μέγαρο τῆς «Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν» μὲ ὁμιλητὴ τὸν σύμβουλό της, καὶ διαλεχτὸ συνεργάτην τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμματων» Εὐβοέα κ. Γ. Φουσούρα μὲ θέμα : «Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης, μιὰ ζωὴ σ' ἕνα ἔργο».

*

Ἀλληλογραφία

Κ)ον Ἀντ. Κανακάρην, ἐνταῦθα. Ἐτησία συνδρομή σας ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμότατα διὰ τὴν φροντίδα σας. Τὸ «Τὶ ὠφελεῖ..» δημοσιεύεται.

Κ)ον Γιαν. Σακ., Βόλον. Τὸ γράμμα σας πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε καὶ χαιρόμαστε ποὺ εἴσαστε—καὶ περνᾶτε—καλά. Παρακαλοῦμε νὰ πιστέψετε πῶς κανένα σας ποίημα δὲν ἔτυχε κακῆς μεταχειρίσεως, Ἀντιθέτως, μάλιστα, ἔτυχαν ἰδιαιτέρας στοργῆς καὶ ἐπισταμένης μελέτης. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῆς τελευταίας δὲν ἐμείναμεν ἀπόλυτα ἱκανοποιημένοι, καὶ ἐπειδὴ τοὺς νέους τοὺς ἀγαποῦμε καὶ τοὺς προσέχουμε ξεχωριστά, γι' αὐτὸ ἐπροτιμήσαμε νὰ σᾶς παρακαλέσωμε νὰ μᾶς στείλετε ἕνα πιὸ καλοδουλεμένο. Γιατὶ πιστεύουμε, ἄλλως τε, πῶς μπορεῖτε νὰ μᾶς δώσετε κάτι πιὸ ἄρτιο.

Κ)ον Σωτηρ. Γρηγοριάδην, ἐνταῦθα. Ἐξάμηνος ἐλήφθη. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

Ἐπάνοδος Δικηγόρου

Ἐπανελθὼν εἰς Χαλκίδα ὁ γνωστὸς δικηγόρος κ. Σωτήριος Β. Λεμπέσης ἐπανέλαβε τὰς Δικηγορικάς του ἐργασίας. Ὁ ἴδιος ἀναλαμβάνει καὶ τὴ διεκπεραίωσιν πάσης συνταξιοδοτικῆς καὶ διοικητικῆς ὑποθέσεως.

ΔΗΜ. ΚΟΦΦΑΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΑΛΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΔΕΧΕΤΑΙ 3 - 8 μ.μ.
ΣΚΟΥΦΑ 59 - ΑΘΗΝΑΙ